

Raadsbrief over schriftelijke vragen

Datum 28 april 2026

Onderwerp Beantwoording schriftelijke vragen CDA & VVD raadsbrief voortgang project
Grip op Zorg

Versienummer 1

Portefeuillehouder Dorrit de Jong

Bijlagen

-

Ontwerp besluit

De raad wordt voorgesteld kennis te nemen van de beantwoording van de artikel 45 vragen over de raadsbrief voortgang Grip op Zorg.

Datum 2 mei 2025

Inleiding

Naar aanleiding van de raadsbrief voortgang project Grip op Zorg hebben de raadsfracties van CDA en VVD (gedateerd 17 mei 2026) artikel 45 vragen gesteld over de raadsbrief Voortgang project Grip op Zorg.

Kernboodschap

Hieronder treft u de antwoorden van het college aan op de vragen van de raadsfracties CDA en VVD.

CDA

Vraag 1

Hoe borgt het college dat er voldoende grip blijft op de spreiding en aard van zorgwoningen in Zwolle, nu bewust wordt afgezien van een vergunningsplicht? En wanneer is voor het college de grens bereikt waarop zwaardere instrumenten alsnog noodzakelijk zijn?

Het college borgt grip op de spreiding en aard van zorgwoningen door actief regie te voeren in de samenwerking met het zorgkantoor, DJI, reclassering en zorgaanbieders. Het college heeft hiervoor zowel bestuurlijk als ambtelijk structureel overleg ingericht, waarin partners ontwikkelingen in het zorgaanbod en signalen uit wijken bespreken en waar nodig gezamenlijk bijsturen. Om bij te sturen gebruiken partners de instrumenten die binnen het project/programma Grip op Zorg zijn ontwikkeld. Deze ondersteunen hen om signalen sneller te delen en passende maatregelen in te zetten bij overlast of ongewenste situaties.

Het college volgt deze ontwikkelingen actief en stuurt waar nodig bij binnen de bestaande samenwerking en instrumenten. Er is daarbij geen vooraf vastgestelde grens waarop automatisch wordt overgegaan tot zwaardere instrumenten. Het college maakt hierin steeds een integrale afweging op basis van de ontwikkeling van overlast, spreiding en de effectiviteit van de huidige aanpak.

Vraag 2

Welke indicatoren of signalen worden gebruikt om te monitoren of de aanpak effect heeft in wijken en buurten? Wanneer beschouwt het college de huidige aanpak als succesvol, en wat zijn de concrete doelen die daarbij horen?

Het college monitort de effectiviteit van de aanpak op basis van signalen uit de praktijk en de werking van de samenwerking. Binnen de gemeentelijke organisatie delen wijkmanagers, sociaal wijkteams, beleid, toezicht en partners binnen zorg en veiligheid actief signalen over overlast en zorgaanbieders. Partners delen deze signalen ook onderling, zodat zij tijdig in positie komen om passende maatregelen te treffen. Hierdoor ontstaat zicht op zowel individuele situaties als bredere ontwikkelingen in wijken en buurten.

De aanpak is succesvol wanneer signalen van overlast eerder in beeld zijn en sneller worden opgepakt, partners effectief samenwerken en hun rol nemen, en de ervaren overlast in wijken stabiliseert of afneemt.

Het doel is een merkbare afname van de ervaren overlast rondom zorgwoningen en het voorkomen van escalatie. Gezien de complexiteit van de problematiek stuurt het college niet op één kwantitatieve indicator, maar op het totaalbeeld van signalen, samenwerking en leefbaarheid. Daarbij geldt dat hier geen vast tijdspad aan gekoppeld is.

Datum 2 mei 2025

Vraag 3

Kan het college toelichten welke knelpunten partners op dit moment nog ervaren in de samenwerking tussen zorg, veiligheid, wonen en justitie?

Een belangrijk aandachtspunt in de samenwerking blijft het delen van informatie. In situaties waar geen expliciete convenanten of wettelijke grondslagen aanwezig zijn, vraagt dit om zorgvuldige afstemming tussen partners.

Daarnaast zijn verantwoordelijkheden verdeeld over verschillende partijen, terwijl de effecten zich lokaal in wijken en buurten voordoen. Dit maakt het sturen op situaties complex. Tegelijkertijd hebben partners binnen de samenwerking juist vooruitgang geboekt. Zij weten elkaar beter te vinden, delen signalen sneller en hebben meer duidelijkheid over rollen en handelingsmogelijkheden. Op dit moment zijn geen aanvullende structurele knelpunten naar voren gekomen die de samenwerking belemmeren.

Vraag 4

In het stuk staat dat een vergunningplicht op zichzelf geen oplossing biedt en veel uitvoeringscapaciteit vraagt. Kan het college aangeven welke aanvullende maatregelen Zwolle wél mogelijk ziet om grip te houden op de spreiding en aard van zorgwoningen?

Het college zet in op een samenhangende aanpak gericht op samenwerking, vroegsignalering en gerichte interventie. De werkwijze die binnen Grip op Zorg is ontwikkeld, biedt hiervoor concrete handelingsmogelijkheden.

Het college blijft continu in gesprek met betrokken partners om ontwikkelingen in het zorgaanbod te volgen en waar nodig bij te sturen. Partners delen signalen actief, zodat tijdig kan worden ingegrepen bij ongewenste situaties. Via de ontwikkelde werkwijze zetten partners passende maatregelen in bij overlast of zorgfraude. Daarnaast sluit het college aan op bestaande trajecten binnen zorg en veiligheid om integraal te werken aan leefbaarheid.

Met deze combinatie van maatregelen kan het college zowel op individuele situaties als op bredere ontwikkelingen sturen en ingrijpen waar nodig. Daarmee beschikt het college over voldoende mogelijkheden om grip te houden op de spreiding en aard van zorgwoningen.

Daarbij geldt, zoals ook eerder aangegeven, dat effecten niet direct zichtbaar zijn maar zich in de praktijk geleidelijk ontwikkelen.

Datum 2 mei 2025

VVD

Vraag 1

Kwetsbare personen hebben recht op goede zorg, waarom wordt er niet gekozen voor het uitsluiten van aanbieders die al bekend zijn met een problematisch verleden door middel van een vergunningsverplichting?

Binnen de Wmo, waar de gemeente verantwoordelijk is voor de inkoop van zorg, sluit het college aanbieders met een problematisch verleden actief uit. Daar heeft de gemeente ook de juridische mogelijkheden om op kwaliteit en betrouwbaarheid te sturen. Binnen de Wlz en de Wfz heeft de gemeente die mogelijkheid niet. Daar besluiten het Zorgkantoor Zilveren Kruis en Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) welke zorgaanbieders zorg leveren.

Een vergunningsplicht is een ruimtelijk instrument en ziet op het gebruik van een locatie, niet op de kwaliteit of het verleden van een zorgaanbieder. In de vergunningprocedure wordt uitsluitend beoordeeld of het gebruik van een locatie past binnen een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De persoon of het verleden van de zorgaanbieder speelt daarbij geen rol.

Daarnaast raakt een vergunningsplicht ook aanbieders die aantoonbaar goede zorg leveren. Het instrument is daarmee onvoldoende gericht op het probleem van malafide aanbieders.

Het college kiest er daarom voor om binnen de domeinen waar dat mogelijk is gericht te sturen op kwaliteit en betrouwbaarheid, en voor het overige in te zetten op samenwerking en vroegsignalering.

Vraag 2

Is de handhavingscapaciteit in Zwolle groter dan in Kampen, en is de kans op een succesvolle uitvoering van een vergunningsverplichting daardoor hoger?

De gemeente Zwolle heeft geen structureel ingerichte handhavingscapaciteit specifiek voor een vergunningsplicht voor zorgwoningen. Het effectief invoeren en uitvoeren van dit instrument vraagt om aanvullende capaciteit voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

De ervaringen in Kampen laten zien dat deze capaciteit bepalend is voor de werking van het instrument. Handhaving vindt in de praktijk vooral plaats op basis van signalen of verzoeken om handhaving. Er is geen structurele inzet gericht op het actief opsporen van situaties zonder vergunning.

Ook in Zwolle vraagt het organiseren van deze capaciteit een aanzienlijke inzet. Dit betekent dat het college keuzes moet maken in prioritering binnen beschikbare middelen.

Zelfs als in Zwolle de kans op een succesvolle uitvoering zou toenemen door extra inzet van capaciteit, is er onvoldoende bewijs dat dit daadwerkelijk leidt tot vermindering van zorgoverlast. De afweging gaat daarmee minder over de mogelijkheid om capaciteit te verhogen, en meer over de proportionaliteit en effectiviteit van het instrument.

Het college verwacht naar aanleiding van het onderzoek in Kampen dat het vergroten van handhavingscapaciteit voor een vergunningsplicht niet automatisch leidt tot een effectievere aanpak van zorgoverlast en weegt dit af tegen de inzet op de huidige werkwijze.

Datum 2 mei 2025

Vraag 3

Kan er een indicatie gegeven worden hoeveel handhavingscapaciteit er nodig is om een vergunningsverplichting effectief uit te voeren?

Het college kan op basis van de huidige informatie geen concrete indicatie geven van de benodigde handhavingscapaciteit. De benodigde inzet hangt sterk af van de mate waarin zorgaanbieders zich aan de regels houden.

Wanneer zorgaanbieders een vergunning aanvragen en zich houden aan de gestelde voorwaarden, is de inzet van handhaving beperkt. Handhavingscapaciteit is met name nodig in situaties waarin geen vergunning wordt aangevraagd of wanneer aanbieders zich niet houden aan de voorschriften van een verleende vergunning.

Daarnaast vindt handhaving in de praktijk vooral plaats op basis van signalen of verzoeken om handhaving en niet via structureel actief toezicht.

Dit maakt dat de benodigde handhavingscapaciteit vooraf moeilijk te kwantificeren is en sterk afhankelijk is van naleefgedrag en signalen in de praktijk.

Vraag 4

Waarom wordt er niet voor gekozen om inwoners inspraak te geven bij de vergunningverlening voor zorgaanbieders?

Omdat het college niet kiest voor een vergunningsplicht, is formele inspraak via vergunningprocedures niet aan de orde. Binnen een vergunningsplicht kunnen inwoners bezwaar en beroep instellen, wat in de praktijk vaak leidt tot vertraging in de realisatie van zorglocaties.

Het college weegt mee dat veel zorglocaties geen overlast veroorzaken en noodzakelijk zijn voor passende ondersteuning. Standaard formele inspraak kan daarmee ook een belemmering vormen voor het realiseren van benodigde zorg.

Tegelijkertijd hecht het college waarde aan het betrekken van omwonenden. Partners halen signalen actief op en bespreken deze met betrokken partijen. Ook bij nieuwe zorginitiatieven betreft het college, waar passend, omwonenden eerder en beter. Dit gebeurt via maatwerk, waarbij per situatie wordt gekeken hoe participatie kan bijdragen aan draagvlak en het voorkomen van overlast. Dit is vastgelegd in de werkwijze ['welkom in mijn wijk'](#)

Vraag 5

Er wordt geconstateerd dat zorgoverlast leidt tot spanningen in buurten. Dit heeft met name in kwetsbare wijken grote impact. Door middel van een vergunningsverplichting kan de gemeente regie nemen en overlast verdelen over Zwolle. Hoe is de gemeente dit van plan te realiseren zonder een vergunningsverplichting?

Het college realiseert regie op spreiding binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft via actieve afstemming met partners die verantwoordelijk zijn voor plaatsing en financiering van zorg. In deze samenwerking kijken partners niet alleen naar individuele casussen, maar ook naar het totale zorgaanbod en de verdeling daarvan over de stad.

Datum 2 mei 2025

Door deze structurele afstemming kunnen partners tijdig sturen op ongewenste concentraties van zorgwoningen en waar mogelijk inzetten op een evenwichtiger spreiding. Dit vraagt maatwerk en nauwe samenwerking met de betrokken partijen.

Daarnaast nemen partners signalen uit wijken actief mee in deze afwegingen, zodat leefbaarheid en ervaringen van bewoners onderdeel zijn van de besluitvorming.

Vraag 6

Er wordt aangegeven dat een vergunningsverplichting het gedrag van zorgaanbieders beïnvloedt. Kan er worden aangegeven in hoe dit gedrag van zorgaanbieders verandert en of malafide zorgaanbieders hierdoor harder worden aangepakt?

In het onderzoek wordt aangegeven dat een vergunningsplicht het gedrag van zorgaanbieders mogelijk beïnvloedt. Aanbieders kunnen zich bewuster worden van toetsing vooraf en van de eisen die worden gesteld aan de vestiging van zorglocaties.

Tegelijkertijd blijkt uit de praktijk dat dit effect beperkt is. Er zijn geen aantoonbare resultaten dat een vergunningsplicht leidt tot minder overlast of dat malafide zorgaanbieders hiermee structureel effectiever worden aangepakt. Zorgaanbieders kunnen met dit instrument niet geweigerd worden op grond van prestatie.

Daarnaast zegt een vergunning niets over de kwaliteit van de zorg die in de praktijk wordt geleverd en biedt het geen extra mogelijkheden om bestaande aanbieders aan te pakken. Malafide zorgaanbieders worden daarom via andere, daarvoor passende juridische routes aangepakt, zoals de mogelijkheden gericht op zorgfraude en zorgoverlast die binnen de bestaande werkwijze en de toolbox beschikbaar zijn.

Hoewel er mogelijk sprake is van enige gedragsbeïnvloeding, draagt dit onvoldoende bij aan het oplossen van de problematiek waar Zwolle voor staat.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer